

jó, / ordítani (...) Ott aludtak körülöttem: / P. aludt, J. aludt, / J. aludt, M. aludt, // butykos aludt, mind / aludtak. // Kövér galuskák gurguláztak / le-föl torkomon” (*Csütörtök*). Kinde Annamária víziójában az „átszálló állomáson” „Kalapos polgár billeg, / Feje asztalra koppan. Vonat érkezik, indul (...) Pohár a két kezében. / Löttyedt sör a pohárban”, a Király Zoltánéban „Tetvek. Kint is, rajtad is”; „lassan elég rázboieniből / ott ül Dsida, a tatárok, / törökök, labancok és oláhok // poén: magyar menyecskevel / a románszínű padokon”; Farkas Wellmann Endrénél „az égy hosszú test / vonagló gyászszekér”, Farkas Wellmann Évánál a Nagycsütörtök „húsvéti héten: szerda”. S természetesen említhetjük még az egyetemes magyar költészet minden más szférájában is rendkívül elterjedt motívumnak néhány további változatát: Mezey Katalin versében mintha a „húsvétalanság” („húsvétalanság a magyarság” – emlékezhetünk Adyra) reminiszenciái gyűrűznének tovább („Nagycsütörtök, nagypéntek, / arcomig érő bánat, / szabadságom tört virága, / van-e húsvét utánad?” – *Nagycsütörtök, nagypéntek*); Dobozi Eszternél *Nagycsütörtök, megint, s* „Betlehem éjjelén / nagycsütörtök kínja áthévül, / s ugyanegy – hogy tudod! – a pénteké” (*Jászol és kereszt*); Kelemen Erzsébetnél: „a félelem / egyre nő / a vér / csöppen / kopog / a rettenet” (*Getszemáni magány*); Nagy Zsukánál szintén hasonlóképpen zsong és fokozódik ez a Dsidától ihletődő gyötrelme és kilátástalanság-élmény („Nem lesz csatlakozás. Több évtizednyi késést jeleztek” – *szerelemcsütörtökdozszerda*); Lajtós Nóránál pedig egészen aktuális jelentés-vonatkozásokkal bővül a helyzetkép: „Az utolsó vacsorát ma egyedül / költöm el, tanítványaim is otthonukba / vonulnak vissza (...) A gecsemáné kertben egymástól két / méterre jelennek meg, szájukon derekukról / lekötött kendőjükkel. (...) Atyám webkamera / nélkül is jól lát engem, s hagyja, hogy / beteljesedjen majd a törvény” (*Nagycsütörtök 2020*).

Mindezekből az idézetekből is ékesen kitetszik tehát: a bennük megjelenő ismert és örökérvényű történelmi sorsképzetek manapság, a fiatalabb költőknél sem kopnak el, hanem mindig új és új színezettel élénkülnek meg. Antológiaremekeiben (legújabbban: *Pannónia dicsérete*, 2019) Lisztóczy László pedig olyannyira figyelmesen és teljes körűen becsüli és értékeli költészetünk egészének ilyen típusú motívumgyűrűzésekkel is zajló alakulásfolyamatait (egyébként ő maga is kitűnő költőként): hogy a műalkotások és azok számbavétele nála igazán lenyűgöző összefonódással teljeseedik; a lírikus és az irodalomtörténész, irodalomtudós égisz ívelő horizontjában. A Dsida-életmű kiemelkedő ismerőjeként, kutatójaként, népszerűsítőjeként (aki még a Dsida Jenőt tisztelő emlék- és hommage-verseket is gondosan mind áttekintette) pedig szintén elévülhetetlen szolgálattal emeli föl és menti át mindazt az értékbirodalmat, ami kultúránkat és magyarságunkat a jövőben is tisztán segítheti megőrizni.

Bencze Mihály

Aprócska rész vagyok

Aprócska rész vagyok, nem érthetem az egészet,
Ha majd egyszer megértem, megölel az enyészet.
Múltam kútját merem, és öntözöm a láthatárt,
Ott a végtelenben bimbó fakad, kristálycsillárt
Fest az égre, hadd illatozzanak a csillagok,
S ki elhervad, múltja kutam mélyéből felragyog.

Aprócskát dobbanó szívemben lepkeszárny csapkod,
Pupillám összehúzza a fényt, talán álmodok.
Millió szitakötő újra szövi a teret,
Az idő mintát varr rá, vagy talán a képzelet.
Ígész minták, elszállnak velük az angyalok,
S ahogy merem a vizet, egyre boldogabb vagyok.

Az én szavam is csak egy folt

Nem is fontos mire vágysz, fontosabb, hogy mit érzel,
Kavarog a zabolátlan szélben, amíg vérzel.
Addig szédülj, amíg az idő és a tér pörget,
Hol a mélyben, hol az égben, megfogod a szörnyet.

Akkor spontán lesz a léted, és határozatlan,
Pedig csak az út változik, a cél változatlan.
A mindenség mindent beszó, kattog a varrógép,
Évezredes szötteésébe, csak egy szál vagyok, épp

Ki belát a gép mély titkaiba, és megpróbál
Zsebet vágni, dolgok pillája rebbenve lóbál.
Zseben át kihúzó önmagam, mindenség leszek,
Visszagyömösölöm a szörnyet, talán vétkezek.

Századok rostjai közt, kopik szabadságharcom,
Az én szavam is csak egy folt, az égi hajnalon.
Rongyolódok, a mindennapom rojtjai lógnak,
Isten csendben bogozza, majd visszaad a sorsnak.

*Radnai István***Retró**

az élen menetelnek a táblás hősök
 szemük előtt a virsli dagad
 nem történt semmi csak a zene harsog
 túl tesznek lesznek rajta
 míg a szónok torka szárad
 a tömeg hűvös sörre gondol
 perel a szürke munkanappal
 vonul mint szokta amíg az óra kattog
 és reggel este blokkol magának
 fokhagyma híg szellője fújja
 zászló a feles múltó kocsmagőze
 a tenyér izzad ma versenyt mímel
 lófrál a köznapi kapuk foglya
 a selejt szédül emeli a norma
 pedig csak az izzó nap láza rázza
 a serény munka lázas látszatát
 vonulnak az élen csillagos százalékok
 a gyerek is szokja a mustárt tormát
 apja nyakán hordja mint a jármot
 vonul és tapsra élteti pártot
 az első sarkon balra fordulhat vége
 a táblákról foszlik a három bálvány

percek a halálig

gladiátorok harca állati ösztön
 ravasz ragadozó lesi a prédát
 hajtja a vadat mely tovagördül
 felrebben mint víziszárnyas

elakad mint nádban sásban
 ha nincs háló hogy befogja
 dörömböl a türelmetlen
 mind lecsap arra az egyre

mint maffia összefognak
 előlük nem menekülhet
 tüdő sípol csontja roppan
 felhördülés száz torokban

fut az ellen mindhiába
 labda kell a győzelemhez

Félszeg fohász

mi volnék test por a porból
 tűz égessen az a sorsom
 tűz égessen itt a földön
 pokol vár-e örök börtön

regősökre bíznam dalom
 hamuvá lett takar halom
 verseim a füsttel szállnak
 sok novellám félre bánat

valahol a csillag égen
 feljegyeztek tüstént régen
 még mielőtt megszülettem
 sejt sejtése volt a testem

lélekgyertya lángja pislog
 lennék talán bolond istók
 kanóc végét isten vágja
 világítson messzi lángja

mint a galamb felrepüljön
 isten arca felderüljön
 a keresztről lehajoljon
 mikor elér majd az alkony

Kráter nemzedék

a riadt hold félbevágva
 szemgödrében száraz tenger
 kéken néz be ablakomba
 fénykévéjén kamasz lázad

néptelen föld föld nélküli ember
 csupa ész a koponyája
 kihez a halál társult egykor
 kihült fényes jelszavakkal

még kecsegtet egyik arca
 titka maradjon a sötét másik
 mint akit a mámor kábít
 láz veri ki minden reggel

tengelyéről levált kerék
 remény és hit tékozolva